

4. Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Ὁ χριστιανισμὸς ἀπλώνεται σήμερα σ' ὁλόκληρη τὴ γῆ. Λαοὶ ἀπὸ κάθε χρῶμα, ἄνθρωποι σ' ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῆς ὑδρογείου, βαπτίστηκαν στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ὁμολογοῦν ὡς Θεὸ καὶ Σωτῆρα τους.

Ἡ διδασκαλία τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Πατέρας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, δένει τὸν κόσμον μὲ μιὰ μυστικὴ ψυχικὴ σχέση. Κι ἀκόμα ἡ πνευματικὴ ἀποψη, ἡ πιὸ συγκινητικὴ πίστη ποὺ γεννήθηκε ποτὲ μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, κάνει καὶ τὶς πιὸ δύσκολες ὥρες τῆς ἀνθρωπότητος νὰ φωτίζονται ἀπὸ μιὰ βέβαιη ἐλπίδα εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀπλώνει τὴ δραστηριότητά της σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Χωρισμένη σὲ τρεῖς μεγάλες «ὁμολογίες», προσπαθεῖ μέσα ἀπὸ πολὺ δύσκολες, πολὺ συχνά, συνθήκες, νὰ φέρῃ τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ στοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ τρεῖς μεγάλες «ὁμολογίες» τῆς σημερινῆς Ἐκκλησίας, ποὺ παλιά, στοὺς πρώτους ὀκτῶ αἰῶνες τοῦ χριστιανισμοῦ ἦταν μιὰ καὶ ἐνωμένη, εἶναι : ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν διαμαρτυρομένων.

Κοντὰ στὴν ἀρχέγονη ἀλήθεια τοῦ χριστιανισμοῦ βρίσκεται πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλες τὶς Ἐκκλησίες ἡ δική μας, ἡ ἀνατολική, ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, γιατί τὴ διδασκαλία της τὴ στηρίζει πάνω στὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ στὴν Ἱερὰ Παράδοση τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων, ποὺ ὅπως εἶπαμε, ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἐνωμένη.

Τὴ διδασκαλία τῆς ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς «κατηχήσεως», θὰ παρακολουθήσωμε στὰ ἐπόμενα κεφάλαια.

5. ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Ἔχομε τρὶς πὺξ ἡ κατήχηση δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴ συστηματικὴ ἐκθεση τῶν ἀληθειῶν τοῦ χριστιανισμοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ ἀλήθειες αὐτὲς διασώζονται στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κληρονομοῦνται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ μὲ τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ τὴν Ἱερὰ Παράδοση.

Α' Ἀγία Γραφή εἶναι τὸ σύνολο τῶν θεόπνευστων βιβλίων τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, στὰ ὁποῖα βρίσκομε διατυπωμένο τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης του γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη προετοιμάζει, ὅπως εἴπαμε, τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη περιγράφει αὐτὸν τὸν ἐρχομὸ καὶ τὴν ἰδρυση τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἔχει 49 βιβλία, ποὺ τὰ χωρίζομε, ἀνάλογα μὲ τὸ περιεχόμενό τους, σὲ τρεῖς ὁμάδες : α) ἱστορικά, β) διδακτικά ἢ ποιητικά καὶ γ) προφητικά.

Στὰ ἱστορικά βιβλία κατατάσσονται : ἡ Πεντάτευχος, οἱ Κριτές, τὰ βιβλία τῶν Βασιλειῶν κ.ἄ.

Στὰ διδακτικά ἢ ποιητικά οἱ Ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ, οἱ Παροιμίαι, ὁ Ἰώβ, τὸ Ἀσμα Ἀσμάτων, ὁ Ἐκκλησιαστής κ.ἄ.

Στὰ προφητικά τέλος βιβλία κατατάσσομε τὰ βιβλία τῶν δώδεκα « Μικρῶν », ὅπως λέγονται, Προφητῶν καὶ τῶν τεσσάρων « Μεγάλων », τοῦ Ἡσαΐα, τοῦ Ἰερεμία, τοῦ Ἰεζεκιήλ καὶ τοῦ Δανιήλ.

Ἡ Καινὴ Διαθήκη. Καὶ τὰ 27 βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης γράφτηκαν στὴν ἑλληνικὴ (« κοινὴ » = δημοτικὴ) γλῶσσα τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυρίου. Ἀναφέρονται στὴ ζωὴ, τὰ θαύματα καὶ τὴ διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ δραστηριότητα τῶν Ἀποστόλων. Χωρίζονται καὶ τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὅπως καὶ τῆς Παλαιᾶς, σέ : ἱστορικά, διδακτικά καὶ προφητικά.

Τὰ ἱστορικά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι : Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια (Μάρκου, Ματθαίου, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννη) καὶ οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (συγγραφέας τους ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς).

Τὰ διδακτικά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι : Οἱ Ἐπιστολὲς τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου καὶ οἱ ἑπτὰ « Καθολικὲς » τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου. Ὀνομάστηκαν « καθολικὲς », γιὰτὶ ἀντίθετα μὲ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ Παύλου, ποὺ ἀπευθύνονται πρὸς ὀρισμένα πρόσωπα ἢ στοὺς κατοίκους μιᾶς πόλης ἢ περιοχῆς, αὐτὲς οἱ ἑπτὰ ἐπιστολὲς ἀπευθύνονται πρὸς ὅλοκληρο τὸ « πλήρωμα » τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ προφητικὸ βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ἡ « Ἀποκάλυψις » τοῦ Ἰωάννη. Γράφτηκε ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴ τῆς ἀγά-

πης στήν Πάτμο, όπου είχε εξοριστεί στα τέλη του πρώτου αιώνα μ.Χ. ο μεγάλος Ἀπόστολος.

Με δυνατές εικόνες και μεγαλειώδεις παρομοιώσεις και μεταφορές, ο Ἰωάννης βλέπει μέσα στο σκοτεινό μέλλον τις αγωνίες, τους αγῶνες, τις θυσίες αλλά και το θρίαμβο του χριστιανισμού.

Πρὶν νὰ κλείσωμε τὸ λόγο γιὰ τὰ βιβλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, πρέπει νὰ τονίσωμε τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴ «θεοπνευστία» τους. «Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος», δίδαξε ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καὶ ἡ Ἐκκλησία πάντοτε ὑποστήριξε πῶς ὁ Θεὸς φώτισε τοὺς ἀπλοὺς καὶ ἀγράμματους πολλὰς φορές συγγραφεῖς τῶν βιβλίων, νὰ γράψουν καὶ νὰ ἀναλύσουν ιδέες καὶ ἔννοιες ποὺ ἦταν πάνω ἀπὸ τὴ δύναμή τους.

Β' Ἱερὰ Παράδοση. Ὄταν λέμε Ἱερὰ Παράδοση, ἐννοοῦμε τὴ διδασκαλία τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅπως τὴν πίστεψε ὁ μὲν ὁ φωνὰ καὶ τὴν ἔζησε ἡ Ἐκκλησία. Δηλαδή, τὶς ἀλήθειες ἐκεῖνες τοῦ χριστιανισμοῦ ποὺ τὶς ἀποδέχτηκαν ὅλοι οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπάρχει ἓνας πολὺ ὠραῖος καὶ ἀρχαῖος ὁρισμὸς ποὺ λέει: «Ἱερὰ Παράδοσις εἶναι ὅ,τι πάντοτε, πανταχοῦ καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη». Τὴν κοινὴ αὐτὴ ἀποδοχὴ τῶν ἀληθειῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, τὴ βρίσκουμε μέσα στὸ σύμβολο τῆς πίστεως (σύμβολο Νικαίας - Κωνσταντινουπόλεως), στὶς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ στὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Πολλὰς φορές οἱ ἀλήθειες αὐτὲς περιγράφονται πολὺ ἀμυδρὰ στὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Γι' αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν ἀνάπτυξή τους, δημιουργήθηκαν πολὺ συχνὰ ἀντίθετες γνώμες. Ἀλλες φορές πάλι ὁρισμένοι ἄνθρωποι προσπάθησαν νὰ ἐξηγήσουν μὲ δικό τους τρόπο ὁρισμένες χριστιανικὲς ἀλήθειες καὶ ἔπεσαν σὲ πλάνη. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὀνομάστηκαν αἰρετικοί.

